LAIKAS

Nr. 484 XXIII M.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.052.961
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado Conseción Nº 1384
Tarifa Reducida Conseción Nº 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 27 DE FEBRERO DE 1971.

SVARBESNI VLIKO VEIKLOS DUOMENYS 1970 METAIS

I. INFORMACIJA

1. Išleista lietuvių kalba "Eltos Informacijų" 26 biuleteniai — 364 pusl. 2. biuletenio anglų k. — 168 pusl., 3. biulet. vokiečių k. — 192 pusl., 4. biulet. italų k. — 140 pusl., 5. biulet. ispanų k. — 40 pusl., 6. biulet. prancūzų k. — 58 pusl., 7. biulet. arabų k. — 20 pusl.

Kalbėta Lietuvai per Romos, Vatikano, Madrido ir Manilos radijo stotis — iš viso 611 valandų. Naujai pradėjo veikti Vliko tvarkoma radijo valanda Manilos (Filipinuose) radijo siųstuve. Nuolat teikiamoje informacijoje dirbo 21 apmokamas bendradarbis ir visa eilė talkininkų.

Kita informacijos medžiaga Vlikas aprūpina Lietuvos pasiuntinybes, konsulatus ir įvairias kitas įstaigas.

II. LEIDINIAI

1. Pradėta ruošti sovietinio ir nacinio genocidio studija, kuri gali būti šiemet baigta. Ruošia dr. J. Pajaujis ir dr. D. Jasaitis; 2. pradėta ruošti Ribentroppo - Molotovo pakto ir su juo susietų dokumentų rinkinys, kuris numatomas išleisti šiemet. Ruošia dr. B. Kaslas; 3. pradėta ruošti Steigiamojo Seimo darbų studija, ruošia dr. V. Sruogienė.

III. ORGANIZACIJA

1. Clevelande sudaryta ir veikia Vliko ilgesnės veiklos gairių paruošimo komisija, kuri jau paruošė gairių projektą dėl bendradarbiavimo su kraštu; 2. sudaryta nauja Tautos Fondo valdyba; 3. Vliko seimas buvo sukviestas Čikagoje.

IV. UŽSIENIO POLITIKA

1. Vliko atstovas V. Banaitis stebėjo Tarpt. parlamentarų konferencijos darbus Monaco valstybėje; 2. gudams išleidus pamfletą, kad Vilnius ru rytinėmis žemėmis priklauso Gudijai, dėl to buvo protestuota; 3. pritestuota prieš UNESCO suruoštą Lenino seminarą Suomijoje; 4. Vliko pirm. ir Diplomatijos Šefo parašais memorandumas įteiktas JAV prezidentui; 5. pasiųstas Federalinės Vokietijos vyriausybės kancleriui raštas dėl pasirašytos su Sov. Sąj. sutarties; 6. dėl Brazinskų ryžtingo žygio į laisvę Vliko atstovas R. Kezys buvo nuvykęs į Ankarą ir tuo reikalu pasiųsta daug telegramų ir laiškų; 7. dėl Simo Kudirkos išdavimo rusams buvo duota plati informacija ir daug veikiama, protestams ruošti sudarytas Akcijos komitetas, kuriam vad. Vliko narys R. Kezys; 8. Vliko pirm. J. K. Valiūnas du kartu važinėjo po užsienį, lankydamasis Europoje, Australijoje, Filipinuose ir be to Valst. Departamente Vašingtone.

V. RYŠIAI SU VISUOMENE

Buvo susitikimų su PLB, ALT, JAV Liet. Bendruomenės, Kanados, Australijos, Vokietijos L. Bend-nių vadovybėmis, spauda, dalyvauta įvairiuose suvažiavimuose, suruošta jaunimo seminaras, sakytos kalbos suvažiavimuose per radijo programas ir tt. (ELTA)

Vasario 16 d. minėjimo momentas — nešamas vainikas į Plaza de Mayo aikštę.

SVEIKINIMO LAIŠKAS

Laiškas gautas iš Almirante **Issac F. Rojas**, buv. Argentinos vice-prezidesto, Vasario 16-tosios proga:

Tengo el agrado de dirigirme al presidente del Consejo de las Organizaciones y Prensa Lituana en la Argentina, Sr. Alejandro A. Miliudas para acusar recibo de su gentil invitación para asistir a los actos conmemorativos del 53° aniversario de la proclamación de la Independencia de su Patria, atención que agradezco profundamente, lamentando no estar presente en Bs. As. en esas fechas.

Les felicita con motivo tan propicio y formula votos por la libertad de Lituania.

Atte. Issac Francisco Rojas.
Bs. As. 11 - 2 - 1971.

ŽINIOS APIE S. KUDIRKĄ

Vasario mėn. Simo Kudirkos vardas ir vėl iškilo. JAV žinių agentūra Associated Press, pranešė per spaudą ir radio — iš Maskvos gautą žinutę, kad Simas Kudirka, kuriam JAV-se buvo atsakyta globos teisė, esą gyvenąs Klaipėdoje "naujam bute ir jam negręsia joks persekiojimas". Tačiau "Sovietskaja Litva" kapitonas M. Popov buvęs teistas ir esą sovietų darbo stovykloje.

Sovietų žinių šaltiniai priduria, kad S. Kudirkos padėtis esanti laikina ir kad "jis vėliau galėtų būti suimtas". AP žinios iš Maskvos nurodo, kad sovietų spauda apie Kudirkos įvyki vis dar tyli.

Simas Kudirka nebegyvas — tokią žinią kitą dieną paskelbė ta pati Associated Press žinių agentūra New Yorke ir kitur. "New York Times" bei kiti dienraščiai nurodė, jog lietuvių žiniomis, Simas Kudirka esą miręs "N. Y. Times" žinioje pažymėta, kad lietuvių turimomis "iš patikimų šaltinių" žiniomis, Simas Kudirka prieš kelias savaites miręs Klaipėdos ligoninėje. Šią žinią Assoc. Press agentūrai perdavė Amerikos Lietuvių Akcijos Komitetas, jos pirm. R. Kezys, pridūręs, kad Kudirkos mirtis, tai klausimas, šiuo metu viešai svarstomas. (E)

• **Žymus Vatikano diplomatas** ir geras komunizmo žinovas vysk. Agostino Casaroli, išvyko į Maskvą, kaip popiežiaus delegatas, kur bus pasirašytas atominių ginklų nevartojimo traktatas. Vatikano šaltiniai taip pat praneša, kad vyskupas egzaminuos Maskvoje geresnių santykių tarp Sov. Sąjungos ir Vatikano galimybes ir bandys išgauti didesnių laisvių Sov. Rusijos katalikų kultui.

• **Japonijos ministerių** kabinetas leido imperatoriui Hirohito išvykti iš krašto aplankyti kai kurias Europos valstybes. Tuo yra sulaužiama Japonijos tautos 2.631 metų senumo tradicija, kuri draudžia savo monarchams išvykti iš savo krašto.

• **Brazilijoje** praeitą savaitę siautė didelės audros ir lietūs, keturių dienų laikotarpyje padaryta didelių materialinių nuostolių ir apie virš 100 žmonių žuvusių.

REZOLIUCIJOS

priimtos Vasario 16-tos minėjimo akte vasario 14-tą d. 1971 m. L. Centro patalpose.

Švęsdami 53 metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį, lietuviai, gyvenantys Argentinoje, išreiškia savo norą ir nusistatymą sekančiais punktais:

GILIAI GERBIAME Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, įvykusį 1918 m. vasario 16 d., kuris atstatė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos savistovumą siekusį 1253 metus.

LENKIAME GALVĄ prieš visų laikų lietuvius kovotojus, kurie kovojo už Lietuvos laisvę 1812, 1831, 1863, 1905, 1941 metais ir partizanines kovas, vykusias tarp 1944 - 1952, kurie visi kovojo prieš svetimųjų priespaudą.

IŠKELIAME su pasididžiavimu politinius, ekonominius, kultūrinius ir socialinius laimėjimus Lietuvos valstybėje.

SMERKIAME Lietuvos valstybės okupaciją įvykdytą Sovietų Sąjungos kariuomenės, 1940 m. birželio 15 d. ir vykstantį lietuvių tautos genocidą.

IŠREIŠKIAME MŪSŲ VILTĮ, kad nežiūrint žiauriausių sovietinių okupacijos metodų, jiems nepavyks užgniaužti lietuvių tautos troškimą į laisvę ir nepriklausomybę. Tai rodo paskutiniuoju laiku įvykę bėgimai į laisvę — Bražinskų ir Kudirkos.

GILIAI SUJAUDINTI dėl tragiškos okupuotos Lietuvos padėties, išreiškiame mūsų solidarumą — visų Argentinos lietuvių vardu.

SMERKIAME Sov. Rusijos agresiją ir įvykdytus sekančius nusikaltimus:

1. išnaikinimą ir deportacijas daugiau negu 400.000 Lietuvos piliečių į Sibrą, koncentracijos lagerius ir kitas Rusijos vietas;

2. neteisėtą įjungimą Lietuvos jaunuolių į Sov. Sąjungos kariuomenę bei išvežimą į įvairius Rusijos rajonus vergiškiems darbams.

3. Lietuvos kolonizaciją rusais komunistais, kurie turi didžiausias privilegijas krašte;

4. lietuvių tautos nuskurdinimą priverčiant jos gyventojus būti kolchozų ir sovchozų vergais;

5. religijos persekiojimą ir bažnyčių uždarymą;

6. lietuvių tautos kultūros paniekinimą priverčiant tautą įsijungti į sovietų — rusišką kultūrą;

REIKALAUJAME, kad Sov. Sąjunga atitrauktų savo kariuomenę, administracinį aparatą ir rusų — komunistų kolonistus, iš Lietuvos ir leisti jai autodeterminacijos teisę.

PRAŠOME Argentinos tautos ir jos vyriausybės iškelti Lietuvos laisvės klausimą Jungtinėse Tautose ir įvairiose tarptautinėse konferencijose, pritarti mūsų teisingiems reikalavimams ir pasmerkti sovietų agresiją Lietuvoje.

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba.

Buenos Aires, vasaris 1971.

Atvelykyje, balandžio 18 d.

LIETUVIŲ MALDININKŲ KELIONĖ Į LUJAN ŠVENTOVĘ

Visus lietuvius prašome prisidėti prie šios kelionės. Vyksime specialiais autobusais. Smulkesnės informacijos — parapijos raštinėje.

Lietuvių Bažnytinis Komitetas.

Pamaldos Lujan katedroje — 11 val. Išvykstame nuo liet. parapijos 7 val.

APLANKYKITE

Buenos Aires miesto centre vykstančią
LIETUVOS VAIZDŲ IR TAUTODAILĖS PARODĄ

Parodos laikas — nuo 1 iki 15 kovo m.
Parodos vieta — The Royal Bank of Canada (Florida ir Cangallo).
Parodos rengėjai — ALOS Taryba.

Ši paroda ruošiame sąrišyje su įdomia sukaktimi — 50 metų kai Argentinos vyriausybė pripažino Lietuvos valstybę de jure. Apie parodą ir sukaktį bus patiekta medžiagos vietinei spaudai. Taip pat ruošiamas platus straipsnis apie Lietuvą kuris tilps "La Prensa" sekm. priede.

Organizatoriai.

Vasario 16-tosios Minėjimas

Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 53 metų sukaktį, ALOS Taryba bei jos įgaliota komisija sudarė plačią ir išsamią minėjimo programą, kuri susidėjo iš trijų dalių:

1. Iškilmingas minėjimo aktas;
2. Specialios pamaldos ir vainiko padėjimas prie Piramidės;
3. Vainiko padėjimas prie San Martin paminklo.

VASARIO 13 DIENA

Šeštadienį vasario 13 d. įvyko iškilmingas minėjimo aktas Dr. Basanavičiaus Lietuvių Centro salėje, į kurį, nežiūrint nepatogaus atostoginio laiko, prisirinko pilna lietuvių.

Pačioje pradžioje pasirodė to vakaro programos vedėjai — L. Centro nariai ir veikėjai, jaunuoliai **Emilija Rudytė ir Dantė Bražionis.** D. Bražionis — rimtas ir tvirtas savo pareigoje pranešinėjo lietuvių kalboje, o p-lė Rudytė — su moterišku švelnumu ir šypsniu kalbėjo ispaniškai. Abu jie sudarė kompaktišką duetą gražiai be jokių sutrikimų vesdami viso vakaro programą.

Minėjimas prasidėjo iškilmingu vėliavų inešimu, kurį atliko tautiniais rūbais pasirėdęs mūsų jaunimas.

Oficialią atidarymo kalbą pasakė ALOS Tarybos pirmininkas **Artūras Mičiūdas,** savo kalboje pabrėždamas, kad Lietuvos Nepriklausomybės šventė Argentinoje visuomet buvo ir bus minima, kol yra lietuvių.

Po to buvo sugiedota Argentinos ir Lietuvos himnai, kuriuos atliko jungtinis — **Šv. Cecilijos ir Bs. Aires "Aušros"** chorai, vadovaujant tų abiejų chorų dirigentui muz. **V. Rymavičiui.**

SLA pirmininkas jaunuolis R. Stalioraitis pasakė pagrindinę šio vakaro kalbą ispanų kalboje, pabrėždamas, kad ir toli nuo tėvynės — mes galime mylėti Lietuvą — mūsų tėvų kraštą — iš toli ir puoselėti lietuvišką kalbą, dainą ir šokius.

Salėje esantis garbės svečias rumunas **Konstantin Mihailescu,** Pavergtų Tautų Tarybos (Ance) pirmininkas, tarė sveikinimo žodį linkėdamas lietuviams kuo greičiausiai sulaukti to laiko, kai Lietuva bus ir vėl laisva ir nepriklausoma valstybė.

Po to sekė meninė dalis — ansamblis **"Ateitis"** pasirodė su tautiniais šokiais, gražiai sušokdami Čigonėlį, Šūstą, Rugučius. Kol assamblis ilsėjosi, nuoširdžius sveikinimo žodžius perdavė lenkų tautos atstovas **Josė Čarkiewič,** po to sekė antroji pagrindinė vakaro kalba lietuvių kalboje, kurią tarė Lietuvai Išlaivinti Centro pirmininkas **Zeferinas Juknevičius,** kuris paminėdamas Simo Kudirkos ir Bražinskų bėgimą į laisvę pabrėžė, kad ir visa mūsų Lietuva trokšta laisvės ir prašykime Dievo, kad teisingumas būtų atstatytas pasaulyje, ypač to laukia mūsų vargstanti tauta. Taip pat p. Juknevičius perdavė nuoširdžius sveikinimus buvusio Argentinos atstovo Lietuvoje, p. Barsanti, kuris dėl ligos negalėjo tą vakarą perduoti juos asmeniškai.

Prie Piramidės — iš deš. matosi: pp. Z. Juknevičius, A. Mičiūdas, mons. Casanova, jaunimas, kun. Steigvila, svetimų tautų atstovai.

"Ateitis" baigė savo šokių programą sušokdami Lenciūgėlį, Jonkelį ir Gyvatarą. Šokių vadovė — **Aldona Čikštaitė,** akordeonistas — **inž. H. Povilavičius.**

Programos pranešėja E. Rudyte perskaitė rezoliucijas, kurias visi susirinkusieji priėmė smarkiais plojimais. Po to buvo užbaigta tos dienos minėjimo programa su jungtinio choro dainų koncertu, kuris vadov. muz. **V. Rymavičiui,** prie piano **Eleonorai Mikučionienei,** atliko visą eilę lietuviškų dainų: Vasario 16-toji, Jaunimo giesmė, Jau kelias Lietuva, Nurimk sesut, Linelius roviau, Ei pasauli ir kt. Lietuviškos dainos visuomet patinka mūsų publikai už tat nesigailėta plojimų. Choras, nežiūrint vasaros laiko, buvo gausus, pasipuošęs abiejų chorų uniformomis, gražiai ir darniai atliko savo programą, už tat ir publika nesigailėjo plojimų.

To vakaro minėjimas baigtas L. Centro pirmininko ir minėjimui ruošti komisijos nario **Vytauto Misiūno** užbaigos žodžiu. Vyt. Misiūnas savo kalbą užbaigė šiais žodžiais: "Prašykime Dievo, kad ir aš galėčiau kuo greičiausiai nuvykti į Lietuvą ir ten atšvęsti garbingą Vasario 16-sios dienos minėjimą".

Po to žmonės nusileido į bufeto patalpas, kur dar ilgai šnekučiavo pažįstamųjų ir draugų būreliuose.

VASARIO 14 D.

Sekmadienį, vasario 14 d. 10 val. Santo Domingo bazilikoje buvo iškilmingos šv. Mišios už Lietuvą, kurias atnašavo mons. **Agustin Casanova,** asistuojant **kun. Augustinui Steigvilai** MIC. Pamaldų metu giedojo jungtinis šv. Cecilijos ir Bs. As. "Aušros choras vadov. **muz. V. Rymavičiui,** vargonais grojo šv. Cecilijos choro akomponjatorė **p. Mikučionienė.** Choras be lietuviškų mišių, sugiedojo Tu es Petrus, Nuliūdo kapais apsiklojus Tėvynė, Apsaugok Aukščiausias, Lietuvos himną ir kitas giesmes, kurios nepaprastai nuteikė skaitlingai susirinkusius lietuvius. Mons. A. Casanova pamaldų metu pasakė pritaikintą tai dienai pamokslą.

Po pamaldų Susivienijimo L. Arg. jaunimas bei "Ateities" ansamblio atstovai su tautiniais drabužiais išnešė iš bazilikos vainiką bei vėliavas (vėliau vainikas buvo nešamas mūsų kolonijos veikėjų) ir visi dalyvavusieji darnia eisena nužygiavo į Plazą de Mayo aikštę prie Laisvės Piramidės, kurios papėdėje buvo padėtas vainikas, o **p. Z. Juknevičius** trumpu žodžiu apibūdinęs šventės reikšmę bei padėkojęs svetimų tautų atstovams už dalyvavimą, pakvietė ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdą tarti žodį.

Arturas Mičiūdas savo išsamioje kalboje palietė įvykių eigą nuo vasario 16 d. 1918 metų, kada Lietuva buvo pasiskelbusi nepriklausoma valstybe pripažinta visų pasaulio valstybių ir taip pat Rusijos, bet vėliau Sovietų imperializmo buvo apgaulingai okupuota ir žiauriai naikinama. Toliau kalbėtojas pabrėžė, kad tai yra — crimen imperdonable — kad pasaulis negirdi tautos nuteistos išnaikinimui, balso, leisdami, kad šimtai tūkstančių žmonių mirtų Sibiro taigose ar kalėjimuose. Argentinoje esantieji lietuviai ir jų ipėdiniai turi pareigą išlaikyti mūsų tautos brangų turtą — kalbą, dainas, šokius ir tikėjimą.

VASARIO 16 D.

Paskutinė šių metų Vasario 16 d. minėjimo dalis buvo antradienį vasario 16 d. vakare. Čia teko matyti jau senai matytų veidų. Susivienijimo ir "Ateities" jaunimas spietėsi apie vėliavas ir vaniką laukdami vadovų parėdymo pereiti aikštę ir prisiartinti prie San Martin paminklo.

ALOS Tarybos pirm. **A. Mičiūdas** ir Susivienijimo Liet. Argent. pirm. **Raul Stalioraitis** jaunimo su vėliavomis lydimi nunešė vainiką ir padėjo prie paminklo. Po to ALOS Tarybos pirm. tarė įvadinį žodį pakviesdamas kalbėti **Z. Juknevičių,** kuris kalbėdamas apie Lietuvos okupavimą nurodė, kad pavergtos tautos, pagal tarptautinę sistemą, turėtų pačios spręsti savo tautos likimą, o ne svetimos tautos katiuomenė.

Energingas ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, vadovavęs šventei ir daug dirbo jos paruošime.

Po to kalbėjo p. K. Mihailesku, o ALOS Tarybos pirm. padėkojo svetimų tautų atstovams, spaudai, radijui, televizijai, jaunimui ir visai skaitlingai publikai už dalyvavimą.

Visų trijų dienų šventės nuotraukas darė **A. Račkauskas ir A. Kirstukas.**

Šventės proga Argentinos lietuvius sveikino raštu: Argentinos prezidentūra, latvių, kroatų, ukrainiečių vadovybės, žymūs Argentinos žmonės kaip dr. Toranzo, adm. Rojas ir kiti.

Šventės eiga buvo filmuojama ir rodoma 11 ir 13 TV kanaluose dvi dienas. Transliavo radio Excelsior, America, Belgrano, Argentina, Municipal. Plačius aprašymus su nuotraukomis davė "La Prensa", "La Nacion", "Esqiu", "Freise Presse", "La Razon" ir "Clarin" davė propagandinio pobūdžio straipsnelių.

SLA pirm. R. Stalioraitis daug dirbęs šventės ruošime.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

• **Gėlės žuvusiam.** Lietuvoje įsigyveno paprotys — jei gatvėje žuvo nuo automobilio žmogus — toje vietoje padėti gėlių puokštę.

• **Bolševikų milicijos diena** buvo paminėta okup. Lietuvoje. Šia proga spauda nurodo, kad milicija yra stiprinama, o jos kadrai atjauninami. Praeitais metais buvo priimta į milicijos eiles 470 partinių jaunuolių. Įvairiuose kursuose mokosi šiuo metu 1320 milicininkų. Okupantų milicijai dar talkininkauja 60.000 draugovininkų - savanorių komjaunuolių ir kitų jaunesnio amžiaus asmenų.

• **Nauju Lietuvos maisto pramonės** ministru paskirtas Stanislovas Dulskas.

• **Lazdijuose "Žiburio"** gimnazija atšventė 50 metų jubiliejų. Gimnazija per ta laiką yra išleidusi 1.300 abiturientų.

• **Debeikių apylinkėje** (Utenos apskr.) drėgname miškelyje buvo rastas sąmanomis apaugęs akmuo. Vienoje akmens pusėje buvo iškaltas jaučio ar stumbro atvaizdas. Iškalta meniškai, puikiai panaudojant akmens paviršių, matosi net gyvulio gaurai. Aplinkiniai žmonės iki šiol apie tą akmenį nieko nežinojo. Akmenų su gyvulių atvaizdais Lietuvoje ligi šiol kaip ir nebuvo aptikta.

• **Medžiotojų draugijai** visoj okup. Lietuvoje priklauso beveik 17.000 medžiotojų, iš jų tik 31 moteris. Šiai draugijai 1966 metais priklausė 14.900 asmenų.

• **"Draugo" korespondentas** Mšk. suskaičiavo ir paskelbė, kad sovietai nuo 1917 metų yra sulaužę 180 sutarčių.

1908 m. Amerikoje išgarsėjo nuo Jiezno kilęs sunkumų kilnotojas Antanas Kondratas (miręs 1946 m.). Jis varžybose pakėlęs 200 svarų daugiau už savo varžovą graiką ir gavo "deimantinį diržą".

• **Stanley Balzekas jr.,** Lietuvių Kultūros Muziejaus savininkas, perėme viso Čikagos miesto viešųjų bibliotekų patikėtinio pareigas. Miesto burmistras R. Daley iškilmingai jį prisaikdino miesto valdyboje.

• **Kostas Astravas,** geologijos inžinierius, Amerikos vyriausybės tarpininkavimu išvyko į Kuweit, prie Persų įlankos, statyti refinerijos fabriką.

• **Į Vasario 16 gimnaziją** šiais metais įstojo 25 nauji mokiniai. Iš viso gimnazijoje dabar mokosi 74 mokiniai.

LIETUVIAI PASAULYJE

• **Čikagos Balzeko Lietuvių** kultūros muziejuje buvo surengta paroda atvaizduojanti JAV lietuvių gydytojų įnašą į mediciną.

• **Pasižymėjo lietuviukas** - tai devynių metų Svajūnas Rutkauskas buvo atžymėtas kaip geriausias akordeonistas iš 30 dalyvavusių mokinių muzikos varžybose.

• **Meksikos mieste įvykusiame** pasauliniame metalurgijos specialistų suvažiavime pranešimą apie metalų suvirinimo praktiką skaitė inž. **Eugenijus Vilkas** iš Los Angeles miesto.

• **Čikagos viena miesto dalis,** Marquette Park, daugiausia lietuvių apgyvendinta — ten ir gatvėje girdisi vien tik lietuvių kalba ir vaikai žaisdami lietuviška kalba. Marquette Parko lietuviai namų savininkai yra susiorganizavę į namų savininkų draugiją, kuriai priklauso 500 narių. Jie turėjo savo susirinkimą ir paskyrė 100 dolerių Brazinskams jų bylai ginti.

• **Spalio mėn. 9-10-11 d.d.** įvyko Kanados lietuvių dienos, iškilmingai atšvęstos London miestelyje. Ta priga sveikinimo telegramą pasiuntė Kanados ministeris pirmininkas P. E. Trudeou, jo sveikinimai ir linkėjimai buvo parašyti lietuvių kalba.

Tame suvažiame dalyvavo apie 1300 lietuvių, jaunimas sudarė apie 40 procentų. O mūsų jaunimas kokį procentą sudaro lietuviškame veikime?

• **Australijoje, Adelaidėję** veikia lietuvių biblioteka pavadinta mirusio Pas. Liet. Bendruomenės pirmininko **Juozo Bačiuno** vardu.

"MOTERS" ŽURNALUI – 50 M.

ŽURNALO AUKSINĖ SUKAKTIS

Praeiti metai lietuvių moterų pasauliui buvo ypač reikšmingi — tai lietuvių moterų katalikių žurnalo "Moters" auksinė sukaktis.

"Moters" pirmas numeris pasirodė 1920 metais Vilniuje. Vilnių lenkams užgrobus, žurnalas perkeltas į Kauną, kur išsivystė populiariausiu Lietuvos kaimo moterų švietėju ir patarėju. Ėjo du kartu per mėnesį. Uždraustas spausdinti kaip ir kita lietuvių spauda, Sovietų Sąjungos kariuomenei užėmus Lietuvą 1940 metų vasarą.

"LIETUVAITĖ"

1908 metais įsikūrė Lietuvių Moterų Katalikių Draugija, kurių įstatuose buvo tarp kitko pasakyta, kad draugija dirbs kultūrinį — visuomeninį darbą, rūpinsis moterų švietimu. Tam tikslui jos steigs mokyklas, leis knygas, laikraščius, žurnalus, steigs bibliotekas, skaityklas, muziejus ir tt.

Tą planą vykdant Katalikų Moterų draugija išleido 1910 m. pirmąjį organą **"Lietuvaitę"**. Jis atsirado todėl, kad to laiko veikėjos žinojo, kad sekmingiausias idėjų platinimo kelias yra per spaudą. Išleidusios "Lietuvaitę" iniciatorės siekė ugdyti tautinę sąmonę, populiarinti lietuvišką spaudą, teikti tautiniai atbundančios tautos jėgas kultūriniam darbui, skatinti moteris prie to darbo prisidėti. "Lietuvaitė" ėjo Kaune, spausdino Saliamono Banaičio spaustuvė, jos redaktorė buvo ano meto šviesi lietuvaitė mokytoja ir gailestingoji sesuo **Terese Kublinskaitė**. Nei redaktorė, nei administratorė nei bendradarbiai atlyginimo negavo — tai buvo savanorių darbas. "Lietuvaitė" ėjo iki Pirmojo Didž. Karo.

Ir Lietuvos moterys per spaudą nešė šviesą savo tautai.

"MOTERŲ BALSAS"

Antroji "Moters" pirmtakūnė buvo **"Moterų Balsas"**. Karui praūžus ir paskelbus Vasario 16 d. aktą, Kat. Moterų draugija atgaivina savo veiklą ir išleidžia savo organą "Moterų Balsą" 1918 metais. Jis panašus į "Lietuvaitę" tik jau su daug naujų temų atsiradusių su valstybės atkūrimo darbu. Kalbama apie būsimą moterų teisinę padėtį Lietuvos valstybėje, dėkojama Valst. Tarybai už politinių teisių pripažinimą moterims ir kaip moterys galėtų jomis pasinaudoti ir įsijungti į Lietuvos atstatymo darbą. "Moterų Balso" redaktorė buvo Z. Čalkytė. Tais pačiais 1918 metai žurnalas nustojo ėjęs.

"MOTERIS"

1919 m. įvykęs Kat. Moterų draugijos visuotinas susirinkimas įgaliojo valdybą kuo skubiausiai pradėti leisti naują moterų organą. Tada draugija formaliai atgaivinta, įstatai pritaikinti naujoms aplinkybėms. 1920 m. išėjo trečias iš eilės moterims skirtas organas.

Išspausdinus pirmą numerį 1920 m. spalio mėn. vargais negalais pervežtas į Kauną, nes Vilnius tuo momentu buvo užimtas lenkų ir Kaune išsiuntinėtas skaitytojams.

"Moters" turinys buvo labai įvairus ir judrus, koks buvo ir tuometinis Lietuvos gyvenimas. O Lietuvoj tuomet nebuvo nuobodu gyventi, nes tauta išsiritusi iš vergijos pančių, pergyvenusi karą, žvalgėsi kaip pasivyti Europą. Katalikų Moterų Draugijos veikla buvo labai praktiška —mergaičių žemės ūkio mokyklų laikymas, kaimo namų ūkio gvildenimas, motinos ir vaiko globa, neturtingųjų globa ir tt. Visus tuos reikalus gvildeno "Moteris" savo puslapiuose. Ji jau buvo tapusi Lietuvos motetų, ypač kaimo, vadovė ir mokytoja.

Pirmoji "Moters" redaktorė buvo Z. Ladigienė redagavusi per 10 metų, labai daug laiko paskirusi moterų švietimui, skersai ir išilgai išvažinėjusi Lietuvą su paskatomis. Rusų išvežta į Sibirą vienuoliką metų kirto mišką, labai suvargusi grįžo į Lietuvą ir mirė 1967 m. Kitos redaktorės buvo: **M. Galdikienė, O. Labanauskaitė, O. Gaigalaitė, Starkienė, J. Drungaitė, R. Petrušauskaitė** ir tt.

"Moteris" buvo spausdinama įvairiose spaustuvėse Vilniuje, Kaune, o paskutiniuoju laiku — Marijampolėje. Lietuvės moterys galėjo didžiuotis savo pradėtu darbu ir atsiektais rezultatais, nes jau 1937 m. katalikių moterų spaudos tiražas peržengė milijoną egzempliorių.

"MOTERIS" DABAR

Karo metai, o drauge ir žiauroji rusų okupacija nutildė "Moterį" drauge nutildė ir visą lietuvišką spaudą. Daug "Moters" skaitytojų, bendradarbių ir redaktorių emigravo į Ameriką ir Kanadą. Kanadoje susibūrusio moterų inteligenčių būrelio iniciatyva ir Kanados L. Kat. Moterų Draugijos rūpesčiu vėl atgijo "Moteris", Jos pirmas numeris išėjo 1955 metais spalio - gruodžio mėn. Pirmoji redaktorė buvo poetė **Stasė Prapuolenytė**. Nuo 1957 m. redaguoti buvo pakviesta mokyt. **Izabėlė Matusevičiūtė** (mirusi), kuriai talkininkavo Kanados L. Moterų Kat. D-jos Centro Valdyba. Nuo 1965 m. redaguoja redakcinė komisija, kuriai vadovavo **Liuda Imbrasienė**, vėliau **Zuz. Daugvainienė.** Dabartinę "Moters" redakcinę kolegiją sudaro redaktorė **Nora Kulpavičienė, Zuzana Daugvainienė, Zita Didžbalienė** ir skyrių vedėjos buvusios redaktorės, talkininkės ir bendradarbės.

"Moters" žurnalas nepaprastai aukštai pastatytas — žavi savo estetine išvaizda ir savo rimtu moterišku turiniu. Gražus lietuviškų motyvų viršelis, skoningos iliustracijos: vitražai, klasikinis ir modernus menas, liaudies meno motyvai, fotografijos — didumoje moterų kūryba.

Turinyje: poezija, religinio, pedagoginio, istorinio ir socialinio turinio straipsniai, žinios iš moterų pasaulio, buto įrengimo madų ir šeimininkių skyriai, visa, kas kiekvienai moteriai įdomu ir naudinga.

Jubiliejaus proga — Laikas ir Argentinos lietuvės moterys nuoširdžiai sveikiname "Moterį" švenčiant šią garbingą sukaktį. Sveikiname Redakcinę Kolegiją, Kanados Lietuvių K. Moterų Draugiją ir visas bendradarbes, sveikiname jus už iniciatyvą ir triusą, stebime jūsų pastangas ir norą progresuoti ir linkime jums daug, daug sekmės ateityje!

O. Kairelienė.

Naudota medžiaga — "Moteris" jubil. Nr.

IŠ MOTERŲ GYVENIMO

OLANDĖS PRIEŠ VYRUS

Olandų moterys susiorganizavo į atskirą moterų organizaciją, kad galėtų sekmingai kovoti prieš "įžuliuosius vyrus". Jos išleido jau ir savo laikraštį, kuriame cituoja vieno vyriausybės nario pasakymą: "Maloni moteris yra malonesnė už malonų vyrą: išmintinga moteris yra išmintingesnė už išmintingą vyrą; kvaila moteris yra kvailesnė už kvailą vyrą". Moterys nori kovoti prieš tas kvailas moteris, kurias lengvai išnaudoja net ir kvaili vyrai.

Drv.

MERGAITĖS PRALENKIA BERNIUKUS

Demesys moterų ir vyrų lygybei kreipiamas ir Lietuvoje. Būdingi kai kurie "Komjaunuolio Tiesoje" paskelbti duomenys. Pasirodo, kad mokyklose merginos lenkia vaikinus: jos esančios kruopštesnės, pareigingesnės ir todėl mergaičių tarpe pastebima daugiau mokslo pirmūnių, be to ir komjaunimo ar pionierių aktyviščių.. Mergaitės daug atkakliau siekia ne tik vidurio, bet ir aukštojo mokslo.

Tos teisių lygybės atžvilgiu įdomiausia apraiška — tai lietuvaičių moterų vyraujantis vaidmuo švietimo sistemoje ir medicinoje. Čia keturi penktadaliai moterų. (E)

• **Poete Z. Tenisonaitė - Hellemans,** gyv. Belgijoje, verčia į flamandų kalba rašyt. A. Vaičiulaičio apysaką **"Mūsų mažoji sesuo"**. Ankščiau ji yra išvertusi lietuvių poezijos rinkinį.

• **Rasa Arbaitė,** kuri turi tik 15 metų, jau spėjo pasireikšti meno pasaulyje. Ji jau yra surengusi kelias savo darbų parodas, lapkričio mėn. įvyko paroda Detroito mieste.

• **Rašytojos D. Brazytės** — Bindokienės premijuota apysaka jaunimui **"Mieste nesaugu"** jau išspausdinta, taip pat išėjo jos romanas **"Viena pasaulyje"**. Rašytoja baigia paruošti spaudai novelių rinkinį.

• **Dr. B. Vileišytė** paruošė platesnės apimties darbą apie Seinų lietuvių kultūrinę veiklą. To darbo dalis paskelbta LKMA metraščio IV tome, išleistame Romoje 1968 m. Paskutiniu metu ji renka medžiagą apie Emiliją Platerytę, aktyvią 1831 m. sukilimo dalyvę.

• **Moterų futbolo** (kojinio) komandos pradėjo kurtis Vilniuje ir jau suruošė kelias treniruotes ir rungtynes, kurias ypač lanko moterys.

• **Liet. Kat. Moterų D-ja Lietuvoje** leido ne tik periodinę spaudą ir knygas, bet įvairius biuletenius, aplinkraščius, paskaitas, atsišaukimus, kurie buvo siuntinėjami visiems skyriams. Iki 1939 m. iš viso buvo išleista 1.159.700 egzempliorių.

• **Jadvyga Tūbelienė,** buv. ministerio pirmininko Juozo Tūbelio žmona, nuolatos gyvena Floridoje, JAV. Jos sesuo Sofija Smetonienė mirė prieš kurį laiką Clevelande.

• **Turkijoje pirmoji moteris** 1968 metais baigė aukštuosius mokslus ir tapo teisėja.

• **Moteris, kuri baigia šeštą dešimtį**, jaučianti esanti penkiasdešimties metų, atrodo lyg būtų keturiasdešimties, o rengtis turi vis dėlto taip, lyg turėtų tik trisdešimts — taip pataria prancūzų moterų žurnalas.

* * *

ISTORIJA KARTOJASI

Stalino laikais suvažiavę į Maskvą sukviesti komunistų partijos atstovai pirmoj eilėj kiekvienas turėdavo pasisakyti ką gero jų valdomose vietovėse Stalinas padaręs ir, žinoma, už tai nuoširdžiausiai Stalinui padėkoti. Viename tokių suvažiavimų Armenijos respublikos atstovas kai atėjo eilė jam kalbėti, žiūrėdamas į už prezidiumo stalo sėdintį Staliną atsistojęs pasilenkė į priekį, į dešinę pusę, į kairę ir atsisėdo. Programos vedėjas greit pribėgo ir paklausė, kodėl jis nieko nepasakė. Atstovas atsakė, kad jis viską pasakęs pasilenkdamas, "bet jeigu reikia, aš galiu ir žodžiais tai pakartoti" — pasakė. "Būtinai" — paskatino programos vedėjas. Atstovas vėl atsistojo ir žiūrėdamas į Staliną tarė: "Drauge Stalinai, Kaspijos jūra mūsų, bet žuvys jūsų, Baku mūsų, bet žibalas jūsų, nugara mūsų, bet bizūnas jūsų, ačiū, ačiū, ačiū".

Drąsus Armenjios atstovas tuoj pat iš salės buvo pašalintas ir suimtas, o Stalinas po to niekad į Maskvą partijų atstovų nekvietė.

Panaši istorija dabar Lietuvoje kartojasi: paštas lietuvių, bet pašto ženklai rusų, Lietuvos pramonė lietuvių, bet gaminius Rusijos komunistai tvarko, Lietuvos įstaigos lietuvių, bet vyriausi viršininkai Rusijos komunistai, Lietuvos laisvę atstatė patriotai lietuviai, bet ją žiauriai užgniaužė okupantai ir verčia lietuvius dainuoti, šokti ir kitais būdais gerbti rusų komunistų groboniškos gaujos vadą Leniną.

Nejaugi neatsiras atsipeikėjęs lietuvis komunistas atstovas, kuris Kosyginui ir Brežnevui pareikštų panašią padėką, kokią Armenijos atstovas pareiškė Stalinui?

Išeivis.

SEKMADIENIO RIMČIAI

KRIKŠČIONYBĖS KELIU

(Pabaiga iš pr. Nr.)

Važiuojant kaikuriais keliais, matosi laukai žydintys dagiais. Iš tolo atrodo lyg tai būtų gėlių laukai, bet pažvelgus iš arčiau, matosi jog tai tik laukiniai dagiai ir piktžolės, kurios auga čia niekieno nesėtos.

Panašiai yra ir su kaikuriais krikščionimis, kurie iš tolo atrodo lyg gėlės, bet iš tikrųjų yra tik dagiai, kurie kabinasi į svetimo žmogaus neliečiamybę. Tokie krikščionys netik gadina krikščionių vardą, bet dar kenkia kitiems.

Tačiau matome ir tikrų gražių gėlių, kurios atgaivina keleivio akis, kurios yra prižiūrimos švelnios žmogaus rankos. Taip pat yra tikrų krikščionių, kurie atgaivina savo artimą, kurie pradžiugina žmogaus širdį, įpildami tyro džiaugsmo balzamo. Tokie krikščionys palaiko žmoniją ir ją praturtina.

Vysk. J. Matulaitis MIC., jo palaimintuoju paskelbimo byla pradėta spalio mėn. 1970 m.

KRIKŠČIONIES PAVYZDYS

Tokios kilnios dvasios krikščionė buvo mūsų rašytoja Marija Pečkauskaitė, kurios šūkis buvo "kilti ir kelti", pačiai kilti į viršūnes ir kitus vesti aukštyn didžių idėjų keliais. Jos visi raštai byloja apie gėrį, apie grožį ir meilę, o jos gyvenimas iki mirties buvo lyg vienintelis troškimas - mylėti.

Kuomet žmogus vietoje daiktų pradeda mylėti daiktų Tvėrėją - Dievą, tuomet jo siela atsiveria lyg graži gėlė dienos saulei, tuomet jis pradeda mylėti ir savo artimą, kuriame mato gyvą Dievo paveikslą, savo brolį.

Kai mylime tiktai daiktus, tai daiktai mus pavergia, mumyse sukelia pavydą, neapykantą kitam, o kai mylime Dievą, tuomet mes pasidarome laisvi, mumyse kyla didis troškimas mylėti Dievą ir žmones, kurie sukurti pagal Dievo paveikslą, tuomet kyla didi pagarba artimui, tuomet kuriame Dievo karalystę žemėje.

TIKROJI KRIKŠČIONYBĖ

Štai kur glūdi tikroji krikščionybė: troškime atsiverti Dievo begaliniam gėriui, gerti iš tyro šaltinio gyvojo vandens, ir jį dalinti kitiems žmonėms, padarant juos laimingais. Štai kur krikščionio didžioji misija: kilti aukštyn prie Dievo ir kitus kelti, kitus jungti artimo meilės ryšiais į vieną bendruomenę, paremtą jau ne baimės ir pavydo jausmais, bet krikščioniškos meilės darbais. Tokių krikščionių laukia žmonija išsiilgusi. Tokiu krikščioniu gali tapti kiekvienas geros valios žmogus, jei tik atsivers didžiajam Gėriui, Grožiui ir Meilei.

Praturtinkime pasaulį, praturtinkime krikščionybę savo didžia meile Dievui ir artimui, bei savai Tėvynei.

kun. Augustinas.

GAVĖNIOS PRASMĖ

Gavėnios metas mums primena apie atgailos reikalingumą. Seniau Bažnyčia reikalaudavo iš tikinčiųjų žymiai griežtesnių bei didesnių atgailų gavėnios metu. Pagal dabartinius bažnytinius nuostatus, iš mūsų tėra reikalaujama labai nedaug, užlaikant tik pasniko ir susilaikymo nuo mėsos sekančius nuostatus.

1. **Pasninkas.** Pasninkas reiškia vieną sotų pavalgymą dienoje, kai tuo tarpu kiti du valgiai yra daliniai arba nepilni. Pasninko nuostatas saisto tikinčiuosius nuo 21 iki 59 metų amžiaus. Visiems kitiems, kurie neįeina į minėtą amžiaus laikotarpį, — pasninkas nėra privalomas. Yra tik dvi pasninko dienos metuose: Pelenų diena ir Didysis Penktadienis.

2. **Susilaikymas nuo mėsos.** bei mėsiškų valgių saisto tikinčiuosius nuo 14 metų amžiaus iki gyvenimo pabaigos. Šis nuostatas įpareigoja mus apsieiti be mėsiškų valgių Pelenų dieną ir visais gavėnios penktadieniais, užbaigiant Didžiuoju Penktadieniu.

Pažymėtina, jog Pelenų diena ir Didysis Penktadienis yra kartu pasninko ir nuo mėsos susilaikymo dienos.

Nors Bažnyčia ir neuždeda mums jokių kitų atgailų, — tačiau labai pageidauja, kad mes kiekvienas, ypač gavėnios metu, savanoriškai pasirinktume vienokią ar kitokią atgailą, kuri nekenkia nei mūsų sveikatai, nei einamom pareigoms, kad tokiu būdu parodytume Dievui savo nuoširdesnę meilę, atsilygindami jam už savo buvusius prasižengimus bei apsileidimus ir kad sparčiau darytume pažangą dvasiniame gyvenime.

Visiems tikintiesiems gavėnios metu labai patartina nuoširdžiau bei dėmesingiau melstis, ištikimiau bei kantriau atlikti savo einamas pareigas ir stengtis vis labiau pažinti Kristų, skaitant bei apmąstant Jo gyvenimą ir kančią, aprašytus Naujajame Testamente.

Gavėnios meto apsimarinimų prasmė yra ta, kad tų mažų atgailų pagalba taptume geresniais žmonėmis bei ištikimesniais Kristaus sekėjais, parodydami savo nuoširdesnę meilę Jam, Kuris, iš meilės mums, kentėjo ir mirė dėl mūsų išganymo.

Kun. J. Petraitis, MIC.

PAS MEZOPOTAMIJOS LIETUVIUS

LIETUVIAI — SALŲ GYVENTOJAI

Neskaitlinga mūsų kolonija, tačiau lietuvių užtiksi ir pačiose nuošaliausiose Argentinos vietovėse. Daug jų randasi ir Entre Rios provincijoje Deltos ir Ibicuy salose, kurios vadinamos Argentinos Mezopotamija. Šių salų lietuviai gyventojai yra dvejopi — vieni turi įsitaisę ten tik atostogoms namus, į kuriuos vyksta savaitgaliais ir praleisti vasaros atostogas, kiti, ypač Islas Ibicuy gyventojai, ten nuolat gyvena.

Nors laikas yra ribotas ir įvairūs rūpesčiai stovi prieš akis, tačiau lietuviškos pareigos vedamas kartu su **Uršule ir Pijum Sakalauskais** ryžomės vasario 8-9-10 dienas praleisti tenykščių lietuvių tarpe, juos aplankyti, kurių gyvenimas tose idiliškose salose yra tikrai pasakiškas. Ten nuvykę mūsų tautiečiai turėjo kaip pionieriai pradėti naują gyvenimą, pergyvendami įvairiausių dramatiškų įvykių - nedateklių, potvynių ir tt., tačiau tai pirmųjų lietuvių nepaveikė ir jie kietai siekė savo užbrėžto tikslo. Šiuo metu jau įveikę visus pirmųjų dienų vargus, turi įsigiję nemažus žemės plotus, kuriuose įtaisė medžių auginimo ūkius, pasistatė saloms pritaikintus namus, įsigijo gyvulių, paukščių, bičių, turi daržovių, gėlių ir vaisinių sodų, žodžiu, viską, kas žmogui yra naudinga ir reikalinga gyvenime.

Šių pirmųjų salų gyventojų kalvarija susidomėjo ir Argentinos artistinis gyvenimas. Toje vietoje, kur daugiausia lietuvių gyvenama, buvo susuktas filmas pavadintas "Rio Abajo". Tame filme atvaizduotas pirmųjų salų gyventojų kieta kova su gamta ir sunkios įsikūrimo sąlygos. Svarbiausias roles atliko ten gyvenantys lietuviai: **A. Ramanauskas, p. Nalivaikienė** su dukrele ir kiti. Muzikos foną sudarė lietuviškos dainos.

Nors pirmųjų ateivių vargai jau nugalėti, tačiau šis gyvenimas jaunosios kartos nepaviliojo, nes dar liko prieš akis potvynių pavojai, trūkumas darbo šaltinių bei greito ir patogaus turistinio susisiekimo, kuris daugiau pakeltų vietos gyventojų ekonomišką būseną. Tas bus įmanoma atsiekti nutiesus pylimą Zarate - Brazo Largo ir kai bus pastatyti keli dideli tiltai, kurie jungs Mezopotamiją su Argentinos sausažemiu. Šį darbą manoma dar šiais metais pradėti statyti ir baigti 1974 metais, o pastoviems darbo šaltiniams salose yra daromi žygiai pastatyti medžio presavimo (Madera aglomerada) ir popieriaus fabrikus, nes žaliavos šiai industrijai yra pilnos salos.

PIRMIEJI LIETUVIAI

Kiek žinoma, pirmasis iš lietuvių į šias salas atvyko **J. Siperka.** Jis rado vieną kitą besikūriantį svetimtautį. Įsigijęs didelį žemės sklypą, užsodino mišku, užveisė sodą, daržą. Tai buvo prieš 40 metų. Tačiau kietas darbas, begalės uodų, drėgmė ir kitokie gyviai pakenkė jo sveikatai, kurią gelbėdamas pardavė viską p. Grišonams ir išvyko į Lietuvą. Antrieji į salas atvyko broliai **Vincas ir Juozas Verseckai.** Jie nebodami vandens, gyvių ir uodų neapleido savo brangios žemės, plušė iki mirties kol ji nutraukė jų gyvybės siūlą. Jie yra palaidoti Paranacito salų kapuose. Į tuos kapus iš pirmųjų lietuvių nukeliavo ir trečiasis į salas nuvykęs — **Juozas Rastauskas.** Šiuose salų kapuose ilsisi **Jonas ir Ona Žilinskai, Jurgis Tunkūnas ir Vincas Šimaitis,** kuris nežinomom aplinkybėm prigėrė netoli p. Nalivaikų pensiono.

POTVYNIAI — SALŲ GYVENTOJŲ NELAIMĖ

Šiose salose viskas gerai auga nereikia nei žemės trėšti, tačiau karts nuo karto pasitaiką potvyniai viską nušluoja. Praeitam šimtmetyje pirmieji lietuviai pionieriai salose buvo **Šlapelių šeima.** Juos iš salų išvijo pakilęs vanduo, kuris kelių dienų bėgyje sunaikino viską ką jie per kelius metus kruopščiu darbu buvo įsigiję. Vėliau Šlapeliai persikėlė į Patagoniją ir yra žinomi kaip Sarmiento miesto įkūrėjai. Praeitais metais buvo atidaryta Lituania gatvė šiame mieste, pagerbiant pirmuosius lietuvius pionierius.

Didieji potvyniai beveik reguliariai įvyksta salose. Paskutinieji didieji potvyniai įvyko 1959 ir 1964 metais.

Nalivaikų šeima išgelbėjo savo gyvulius sukeldama juos ant savo aukšto namo terasos, kur potvynio metu gražiai sugyveno karvės, bitės, šunės, katės, vištos ir visi kiti gyvi padarai, kurie šiaip neprisileidžia arti viens kito. Jie yra vienintėliai turį didelį aukštą ir stiprų namą. Kitų gyvuliai prigėrė, labai nukentėjo A. Ramanauskas, jo žuvo gyvulių ypač daug avelių ir bičių, iš kurių jis pelnėsi sau pragyvenimą.

1959 m. potvynis, nors ir buvo labai aukštas, bet neilgai tęsėsi, bet 1964 metais potvynis išbuvo 40 dienų. Kas dar buvo likę iš pirmojo potvynio, pribaigė antrasis ir kai kurie mūsų tautiečiai neteko drąsos ir entuziazmo toliau grumtis su gamtos jėgomis. A. Ramanauskas apleido salas, taip pat ir B. Eidukonis pardavė savo žemę. Kiti gi atsidavė Aukščiausiojo valiai, susitaikė su gyvenimo aplinkybėmis ir liko ten toliau gyventi. Tai **Emilija Rastauskienė su sūnum Pranu, Steponas Naruškevičius,** kuris prižiūri pp. Grišonų ūkį, **Elena Vasiliauskaitė ir Vincas Dudek** ūkininkauja salose, **Josefina ir Alfonsas Burokai,** ankščiau turėję lentpiūvę, **Jonas ir Leokadija Adomėnaitė Saladžiai, Fulgencio Baniulis su sūnum, Zinaida Tunkūnienė, Agota Šimaitienė, Vytautas ir Sofija Oželytė Nalivaikai,** turintys didelį pensioną — viešbutį, kuriame mus maloniai priėmė, vaišino, vežiojo ir suteikė galimybių aplankyti beveik visus ten gyvenančius lietuvius ir patirti lietuvišką vaišingumą kiekviename lietuvių name. Aplankėme **Jono ir Celinos Žilinskaitės Limbų** namus į kuriuos dažnai atvyksta visa Limbų šeima. Pagal savo sportinę specialybę jie prigaudo daug žuvų ir jas išrūko. Ir šį kartą, mūsų būriui juos aplankius, visus gražiai jomis pavaišino ir gausiai apdovanojo. Tiek daug žuvų pagauti padėjo ir jų sūnus žinomas dviračių sportininkas **Jonas Limba** ir jo sesutės. P. Limbai jau baigia įsirengti didelį dviejų aukštų namą. Šalia jų turi nuosavybę **Claudete Kuraitytė de Saliva,** kuri su šeima šiuo kartu viešėjo salose.

P.p. Nalivaikų pensionas "Lietuva" salose.

Viešėdami p. Nalivaikų namuose gaivinomes lietuviškomis dainomis, kurioms davė impulsą p. **Sof. Nalivaikienė, Agota Šimaitienė, Pijus Sakalauskas, Pijus Gudelevičius** ir kiti įsitraukdami į dainų sutartinę.

Reiškiame padėką už nuoširdų priėmimą ir vaišingumą visiems salų lietuviams. Tos kelios maloniai praleistos dienos salose padarė mums labai gražų įspūdį ir paliks dar ilgai atmintyje. Ypatingai mūsų gili nuoširdi padėka p. **Nalivaikams,** kurių namuose radome šiltą ir brolišką prieglobstį.

Pijus Gudelevičius.

URUGVAJUS

Sausio 16 d. tautinių šokių ansamblis "Ąžuolynas" trumpam viziūtui išskrido į Braziliją. Juos palydėti susirinko apie 70 žmonių būrys. Išskrido puikiu karo aviacijos lėktuvu.

Iš San Paulo aerodromo juos parsivežė specialiu autobusu San Paulo lietuviai ir nugabeno į Vilą Zelinos priemiestį, kur daugiausia gyvenama lietuvių, pas kuriuos jie buvo išskirstyti.

Pirmas jų pasirodymas buvo tuoj atvykus Vila Zelinoje Seselių pranciškiečių gimnazijos salėje. Vakare buvo Liet. Kat. Bendruomenės choro suruoštos vaišės Jaunimo Namuose, o po to jaunimo susipažinimas. Savaitės bėgyje specialiu autobusu buvo supažindinti su gražiuoju San Paulo miestu ir nuvežti į Santos pajūrį. Sekantį sekmadienį sausio 23 d. turėjo pasirodymą Vila Anastacio Dr. J. Basanavičiaus vardo mokykloje, o sekmadienį turėjo paskutinį atsisveikinimą ir pasirodymą šv. Kazimiero parap. salėje Mookoje.

"Ąžuolynas" šoko dar nuvykęs į Rio de Janeiro miestą ten gyvenantiems lietuviams. Du kartu trumpai pasirodė San Paulo televizijoje ir paliko pusės valandos gražią tautinių šokių programą įgravuotą 2-me televizijos kanale (Canal de Cultura), kuri greičiausiai bus parodyta Vasario 16 d.

Visą kelionę organizavo ir jai vadovavo Alfredas Stanevičius, jis projektavo ir derino rūbų spalvas ir įkalbėjo tautinių rūbų audėją p. V. Dorelį juos skubiai išausti, o tėvus užsakyti naujus rūbus. Efektas gavosi labai puikus. Kelionei Urugvajaus lietuvių kolonija sukėlė 245.000 urugv. pezų. Kelionė kainavo 289.000 urugv. pezų, skirtumą sumokėjo patys keliauninkai.

BERISSO

• **Albertas Rožanskas** policijos inspektorius ir jo žmona Maria E. Cordoni džiaugiasi susilaukę šeimos padidėjimo — sausio 19 d. jiems gimė sūnus, kuriam duotas vardas Sergio Fernando. Rožanskai augina dar vieną sūnelį Gustavo Pablo, kuris turi vienus metukus.

• **Adėlė G. Marcinkevičienė,** "Mindaugo" draugijos kūrėja, vasario 18 d. buvo operuota. Ligonė šiuo metu randasi namuose vyro ir dukters Lidijos prižiūrima.

• **Marija Bružikaitė Tuškenienė** sulaukė dovanų iš Lietuvos — labai gražus rankšluostis su išaustomis raidėmis — Lietuva — ir kitos gražios dovanos, kurias prisiuntė dukterėčia.

• **Mokyt. Anzelma Petraitytė de Mutek** ir inž. Rodolfo Mutek, vasario 2 d. susilaukė dukros, kuriai duotas vardas Aleksandra Silvija, jų vyresnė dukra Klaudija 11 metų.

ROSARIO

• **Rosario Lietuvių Bendruomenės pirmininkas p. Jonas Papečkys,** atsitikus fabrike nelaimei — smarkiai susižeidė kairę koją, sužeistas kaulas. J. Papečkiui teko pagulėti ligoninėje, dabar randasi namuose su sugipsuota koja, žmonos ir dukters priežiūroje. Linkime p. Papečkiui greito pasveikimo.

SANTA FE

• **Santa Fe lietuvių** kolonijos veikėjai **Eugenija Kalėdienė** dukros **Aldona Kalėdaitė A. Bechmanienė** su šeima, **Nilda Kalėdaitė E. Bechmanienė** su šeima, sūnus **Robertas Kalėda** su žmona Zumilda vasaroja Mar del Platoje Chapadmalal vietovėje. Visos šeimos išvyko savo nuosavais autais ir žada kurį laiką pasidžiaugti saulės spinduliais ir Atlanto vandeniu.

ATOSTOGAUTOJAI

• **Betty ir Antanas Masiulioniai** baigė atostogas Villa del Dique, Kordoba.

• **Iš Comodoro Rivadavia** atvyko **Ona Jankauskaitė** aplankyti savo brolio šeimos gyvenančios Boulogne ir kartu pažinti Bs. Aires apylinkes.

• **Julija Karaniauskienė** su dukra ir jos šeima vasarojo Kordobos kalnuose.

• **Atostogų proga vasario mėn. Ema Jankauskaitė Plukienė** su vyru ir su savo mamyte, nuosavu autu išvyko į Kordobą, taip pat aplankys Tucuman miestą ir ten gyvenančias vyro gimines.

• **Leonas ir Adelė Gudelevičiai** išvyko vasaroti į Urugvajų, taip pat Urugvajuje vasaroja **Liolė ir Augustinas Morkūnai,** išvykę su savo autu.

• **Aleksandras ir Genutė Garunkščiai ir Albinas Preikša** su sūnum, nuosavu autu apvažinėję Tandil ir visą Atlanto pajūrį, grįžo į savo namus.

• **Adolfas Romeiko** su šeima ilsėjosi Miramar, Necochea, Mar del Plata ir kitose pajūrio vietovėse.

MŪSŲ LIGONYS

• **Marija Andriulionienė** jau kuris laikas serga, sveikatai tirti paguldyta Hospital Militar.

• **Ona Kulakauskienė** jau 4 metai yra pusiau suparalyžuota, šeimos priežiūroje gydosi namie.

• **Pranas Kislauskis,** jau kuris laikas serga, gydosi namie, daktarų, žmonos ir sesers globoje.

• **Anastazija Bagdonienė,** nenuilstama veikėja ir "Birutės" draugijos ilgametė pirmininkė, susirgo širdies negalavimu. Ilgą laiką turėjo būti lovoje, šiuo metu jau daro trumpus išėjimus iš namų.

• **Morta Andriuškevičienė,** serga, guli klinikoje, Gorostiaga 1667.

• **Luisa Mankuvienė** dėl širdies priepuolio jau kuris laikas guli namuose, daktarų ir vyro priežiūroje.

• **Karolis Radziūnas** serga, patalpintas Ramos Mejia ligoninėje salė 9, lova 16, lankymo laikas 14-15 val.

• **Dominikas Zuoza** paguldytas Subizaretta ligoninėje, V. Devoto, salė 2, lova 5. Važiuoti col. 85 iki av. Beiro, nuo ten col. 108 iki ligoninės.

• **Pranciškus Kairys** serga ir paguldytas La Platos mieste sanatorijoje De la Carne, gatvė 43 tarp 5 ir 6 g.

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070 — Temperley — F.C.N.G.R.

T. E. 243 - 5654

Sucursal BALCARCE 510 — Lomas de Zamora

Už Mirusius

• Šv. Mišios už a.a. **Petrą Vedricką** bus atlaikytos šių metų kovo mėn. 14 d. 10 val. sekmadienį, Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje.

Artimuosius kviečia žmona **Teresė Vedrickienė** ir duktė **Marija Teresė Babarskienė** su šeima.

• Šv. Mišios už a.a. **Mariją Stoškūtę Kazokūnienę** įvyks sekmadienį kovo 28 d. 10 val. lietuvių parap. bažnyčioje.

Artimuosius kviečia duktė **Elena ir žentas Simonas Doškus.**

• Šv. Mišios už a.a. **Vladislavą Ilgakoją,** jo mirimo metinėms prisiminti bus atlaikytos Aušros Vartų bažnyčioje š. m. kovo mėn. 15 d. 10 val.

Kviečia jo žmona **Veronika Ilgakojienė.**

• Šv. Mišios už a.a. **Pranę Lekerauskienę** (metinės) ir Rosą Lekerauskienę bus atnašautos Aušros Vartų liet. bažnyčioje š. m. kovo mėn. 13 d. 8,15 val.

Gimines ir pažįstamus kviečia **Povilas Lekerauskas.**

• Šv. Mišios už a.a. **Petrą Kukučionį** bus atnašautos š. m. kovo mėn. 21 d. 19 val. (sekmadienį). Aušros Vartų liet. bažnyčioje.

Artimuosius kviečia **žmona ir vaikai.**

• **Už a.a. Joną Mikoliūną,** jo vieno mėnesio mirties sukaktyje bus atlaikytos šv. Mišios šv. Kazimiero parap. bažnyčioje, Av. Rosario 1850, Rosario mieste, šių metų kovo mėn. 7 d. 10 val.

Visus artimuosius kviečia žmona **Teofilė Mikoliūnienė ir duktė Elvira su šeima.**

• Šv. mišios už a.a. **Joną Žvirblį** bus atnašautos Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje š. m. kovo mėn. 10 d. 18 val.

Visus artimuosius kviečia žmona
Marija Žvirblienė.

◆ **Parduodamas gražus žemės sklypas Kordobos kalnuose, tarp La Falda ir La Cumbre, V. Giardino, vieta tinkanti viešbučiui, 400 kv. mtr. 3 kvadr. nuo stoties ir 11 nuo principalinio kelio. Mineralinis vanduo. Aukšta vieta. Kaina mokant grynais — pusantro milij. Kreiptis: S. Eidietis, calle 842 Nr. 2147, S. Francisco Solano, prov. Bs. As..**

◆ **Parduodamas namas iš dviejų kamb. vestibulo, comedor - cocina ir bano, 10 x 37 metr. prie išgrįstos gatvės, merkurijo šviesa netoli nuo susisiekimo kelio. (J. Bautista Alberdi 174, Llavallol). Kreiptis: Anelė Našlėnienė, La Rioja 2023, Avell. T. E. 208-1148.**

TEISINIAI PATARIMAI

Drė. Elena Deveikis Pipiras de Mora

Šeimų reikalai, alimentai, nuomos, paveldėjimai, vekseliai, skolos sutartys ir t.t.

Lavalle 1523, 2° piso, ofic. 22
T. E. 40-1505 — Sin horario

LEONAS MUŠKETAS

Taiso ir derina pianus.
Perkant pianus padeda išrinkti.
P-je Monaco 4429 — Bs. Aires
T. E. 89-5845

MŪSŲ MIRUSIEJI

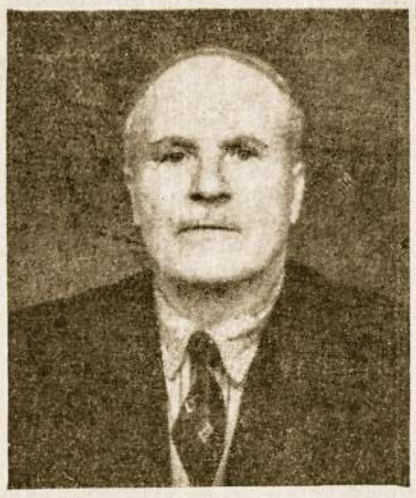

† **Bronius Klimaitis,** 70 metų amž. staiga mirė vasario 2 d. 1971 m. Berisse. Buvo kilęs iš Šakių apskr. ir Šakių km. į Argentiną atvyko 1929 metais. Dideliame nuliūdime liko žmona Pranciška Gutauskaitė Klimaitienė ir trys vaikai — duktė Liolė de Semenczuk, sūnus Karolis ir sūnus Jonas, sesuo Australijoje ir brolis Lietuvoje, taip pat trys anūkai švogerka Liuda Gutauskaitė Latonienė su šeima, žentas, marti, būsimoji marti ir kiti giminės. Buvo prisiųsta labai daug vainikų ir labai daug draugų ir pažįstamųjų susirinko, palydėti mirusįjį į amžino poilsio vietą La Platos kapinėse.

Kaimynas.

† **Jonas Mikoliūnas** mirė Rosario mieste 4 - 2 - 1971 m. Buvo gimęs 1901 m., kilęs iš Rokiškio apskrities, valsčiaus ir kaimo. Į Argentiną atvyko 1927 m. ir apsigyveno Rosario mieste. Iš profesijos buvo stalius. Dideliame nuliūdime liko žmona Teofilė Vanagaitė Mikoliūnienė, duktė Elvira su vyru Armando Canete ir anūkas Rodolfo bei kiti giminės ir pažįstami. Palaidotas Villa Gob. Galvez kapuose su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. J. Margis MIC. Kapas buvo papuoštas vainikais ir gėlėmis.

Lai būna lengva jam Argentinos žemė.

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
"LAIKO" prenumeratą?

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gydytojas - chirurgas)
Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.
Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

† **Veronika Murnikaitė Jankauskienė,** 68 metų amž. mirė vasario mėn. 11 d. Buvo kilusi iš Taraldžių kaimo, Biržų, apskr. Atvykusi į Argentiną visą laiką gyveno Comodoro Rivadavia mieste. Sveikatos pataisymui atvyko į Buenos Aires, bet po vidurių operacijos mirė. Nuliūdime paliko dvi dukteris su šeimomis ir sūnų ir du anūkus, gyvenančius Comodoro Rivadavia, sesutę Emiliją Jankauskienę, gyvenančią Boulogne, Bs. Aires. Dukters Bertos ir žento rūpesčiu vasario 12 d. orlaiviu buvo parvežta į Comodoro Rivadavia miestą, kur yra palaidotas jos vyras Kazimieras.

Tebūnie Tau rami Patagonios žemės kapų tyla.

V. S.

† **Dr. prof. Juozas Kupčinskas,** mirė Kaune š. m. sausio 26 d. Gimė 1906 m. Parausių km. Vilkaviškio apskr. Buvo žymiai nusipelnęs Lietuvos sveikatingumui. Nuo 1953 m. iki mirties vadovavo Kauno Medicinos instituto fakultetinės terapijos katedrai. Jam jau 1939 m. buvo suteiktas priv. docento vardas. J. Kupčinskas nuo 1946 m. buvo universiteto rektorium Kaune, nuo 1951 m. pirmuoju Kauno Medicinos instituto direktorium. Yra parašęs daugiau kaip 190 mokslinių darbų, jų tarpe 12 monografijų. Už darbus reumato srityje yra gavęs respublikos premiją. Palaidotas Petrašiūnų kapuose dalyvaujant tūkstančiams kauniečių.

† **Juozas Sinkevičius,** mirė š. m. vasario 18 d., vilnietis. Liko liūdintis brolis Kostantas Sinkevičius. Palaidotas Flores kapuose.

† **Gerardas Jurgionis,** buv. inžinierijos fak. stud. 26 m. amž. mirė vasario 10 d. Bernalyje. Jo liga išsivyste keistomis aplinkybėmis — nuo protinio danties, kurio liga išsivyste po visą kūną. Nuvežtas į Rawson ligoninę išgulėjo du mėnesius, jam buvo padarytos kelios labai sunkios operacijos. Mirė parvežtas į namus. Prieš du su puse metu mirė jo tėvelis Juozas Jurgionis. Nuliūdime liko senutė nesveikuojanti motina Stefanija Rauplytė Jurgionienė, žmona ukrainiečių kilmės Josefa su kuria buvo apsivedęs ir 7 mėn. dukrelė Sonia Andrea.

Palaidotas vasario 11 d. su religinėmis apeigomis, kurias atliko artimos bažnyčios klebonas, kuris jį apvesdino ir pakrikštijo jo dukrelę.

† **Kazimieras Mikėnas,** mirė š. m. vasario m. 20 d. Liko žmona Cecilija Pakeltaitytė Mikėnienė, sūnus Rudolfas, marti Yolanda Mayoni ir kiti giminės. Palaidotas sekančią dieną San Justo kapinėse.

FOTO PRITTY
Robertas A. Preikša
Fotografas vyksta į namus.
Gimtadieniai - Vestuvės - Krikštai - Įvairios šventės ir tt.
Humberto I 368 — V. Alsina
Colon 1137 — Temperley

ASEGURE SUS BIENES, EVITANDO RIESGOS

Las mejores condiciones en las más prestigiosas Compañías Nacionales y Extranjeras.

Accidentes del Trabajo, Accidentes Personales, Aeronavegación, Automotores, Cristales, Fidelidad, Incendio, Marítimo, Responsabilidad Civil, Riesgos Varios, Robo Transportes, Vida.

GLORIA MARTA JASUITIS (Asesora de Seguros)

Corrientes 848, Piso 13, Of. 1305
T. E. 46-7814, 45-4081, 67-2788.

Dr. ANTANAS SAIKAUSKAS
Gydytojas
Priima penktad. 19 val.:
Viamonte 749, P. 15, Dep. 1 - Cap. Fed. - T. E. 923-5337.
Šeštad. 15 val.:
Condor 1519 - Cap. Federal - T. E. 923-7509.

Buenos Aires Avellaneda

Muz. V. Rymavičius dirigavęs jungtiniam chorui Vasario 16 d. minėjime

Svečias iš Amerikos

Šių metų sausio 31 d. savo artimųjų ponų Burdų svečio iš Amerikos **Vaclovo Lukoševičiaus** pagerbimui, vaišingi industrialai **ponai Runimai** paruošė skanią asado. Svečių tarpe matėsi pp. Kalveliai, Burdai, Švenčioniai. Po vaišių sudainuota keletą lietuviškų dainelių, prie kurių taip pat prisidėjo ir "Atžalyno" ansamblio dalyvė **Danutė Runimaitė,** kuri taip pat ir viena padainavo pritariant jos tėvelio darytą gitara. Pažymėtina, kad p-lė Danutė jau turi gitaros muzikos teorijos ir solfejo diplomą ir turi jau keletą minėtos muzikos mokinių.

Buvusi.

Naujas "Rambyno" Šokėjas

Vasario 23 dieną, Clinica Modelo de Lanus gimė **Christian German Blumbergas,** "Rambyno" narių **Zuzanos Katinaitės** ir **Petro Blumbergų** pirmagimis sūnus. Sveikiname tėvelius ir taip pat senelius Uršulę ir Barnabą Blumbergus bei Sofiją ir Napaleoną Katinus, o naujam šokėjui — daug sveikatos ir gero augimo.

Kodėl?

Esame gavę laiškų, daug telefoninių užklausimų bei asmeniniuose pasikalbėjimuose buvo klausta — kodėl ruošiant Vasario 16 d. minėjimą "A. L. Balse" buvo paduota klaidinanti žinia, būtent, kad pamaldos įvyks katedroje. (jos buvo Santo Domingo bazilikoje), ar tai bloga valia ar nesusivokimas vietoje? Įdomu kodėl?

• **Irene Sonia Kislauskaitė** sausio 16 d. sukūrė šeimos židinį su **Anibal Jorge Pizzarro.** Bažnyčioje N. S. de Loretto prie altoriaus jaunuosius palydėjo Jonas Kislauskas ir Nieves Pizzarro, vestuvinės vaišės įvyko Centro Gallego svetainėje, Avellanedoje. Jaunieji ta proga gavo daug gražių dovanų. Į vestuves buvo atvyke iš Santa Fe — Meškiai, Zaguskiai su dukra **Aldona** ir kiti. Jaunieji povestuvinei kelionei išvyko į Atlanto pajūrį.

• **Jonas Matulaitis** gavo liūdną žinią iš Šiaurės Amerikos, kad ten mirė jo giminaitis Vincas Matulaitis, kuris prieš kiek laiko lankėsi Argentinoje.

• **Jonas Vabolis,** susivienijimietis, sūrių vandenu ežere Caruhe praleido atostogas, po kurių grįžo į Bs. Aires prie savų pareigų.

• **Inž. Robertas Musteikis,** gyvenantis Kordobos mieste, su žmona dviem vaikučiais atvyko į Buenos Aires, 21.II. dalyvavo birutiečių gegužinėj, Temperley. Už savaitės inž. Musteikis žada grįžti į namus.

• **Julijai Karaniauskienei** nupirkusiai medžiagą, o **Valerijai Rastauskienei** pasiuvusiai mūsų bažnyčiai tabernakulinį uždangalą, nuoširdžiai dėkoju.

Lietuvių parap. klebonas.

• Wildėje labai įkyriai šeimininkavo vagys, kuris buvo labai įgudęs kolektyvų ir taksi šoferių užpuolėjas. Polic. inspektorius **Mariano Nekrašas** kitų padedamas šį plėšiką suėme. Apie Nekrašo žygį rašė vietinės spaudos kronika.

• **Radio Valandėlė "Lietuvos Aidai"** jau trys savaitės kaip neveikia. Platesnės informacijos sekančiame Laiko Nr.

SLA Narių Žiniai

Visi SLA organizacijos skyriai renkasi į savo metinį susirinkimą, žemiau nurodyta tvarka, kur bus renkamos naujos skyriaus valdybos 1971 metams ir skyrių delegatai, kurie dalyvaus metiniame delegatų suvažiavime, atstovaudami savo skyrius.

1 skyrius	13 kovo 1971 m.	17 val.
2 „	7 kovo 1971 m.	17 val.
3 „	14 kovo 1971 m.	17 val.
4 „	21 kovo 1971 m.	17 val.
5 „	14 kovo 1971 m.	17 val.

Bendras delegatų suvažiavimas įvyks balandžio mėn. 17-18 dd. 1971 m. Balandžio 18 d. 12 val. bus bendri šeimyniški asado pietūs. Be to pranešame visiems mūsų organizacijos nariams, kad Centro Valdybos drauge su visų skyrių pirmininkais, posėdyje įvykusiame vasario 17 d. vienbalsiai nutarta, kol susitvarkys statuto pakeitimas, prašyti visų narių didesnio bendradarbiavimo ir, mokant nario mokestį, nupirkti drauge ir BONO DONACION sumoje $ 5,00 (PENKI ŠIMTAI Pezų senais pinigais).

S.L.A. Centro Valdyba.

Senelių Židiniui Aukojo

$ 20.000 — Dr. A. Laucis (Š. Amerika)
„ 15.000 — Juozas Navickas
„ 10.000 — Antanas Galiackas
„ 10.000 — Matildė Vismava
„ 5.000 — Alfonsas Butkevičius
„ 2.000 — Grasilda Krivickienė
„ 1.800 — Benediktas Paždagys
„ 1.000 — Irma Stoškūnienė

Aukos iš Š. Amerikos

$ 10 dol. — E. ir B. Paliulioniai
„ 10 „ — Pranas Tamoševičius
„ 10 „ — Regimantas Vedegys
„ 10 „ — Antanas Matukas
„ 10 „ — Jurgis Paliulionis
„ 5 „ — Irena Kairytė
„ 5 „ — Antanina Noreikienė

Mirus Adolfui Sruogai vainiko vietoje aukavo po $ 1.000: Artūras Mičiūdas, Vincas Grigaitis, Jonas Čikštas, Julius Mičiūdas, Masaičių ir Survilų šeimos.

Už aukas nuoširdžiai dėkoju

Juozas Šiušis — S. Ž. iždin.

Padėka

Laikraščio Laiko vadovybei už patalpinimą nemokamai skelbimų šiame laikraštyje bei Senelių Židinio naujų namų šventinimo iškilmių kliišių padirbdinimą ir jų įdėjimą drauge su plačiu aprašymu be jokio mokesčio, nuoširdžiai dėkojame.

Dėkojame p. **Juozui Rudaičiui** už vertingų knygų paaukojimą S. Židiniui ir taip pat Laikui už auką knygomis, nuoširdžiai dėkingi

Senelių Židinio Vadovybė.

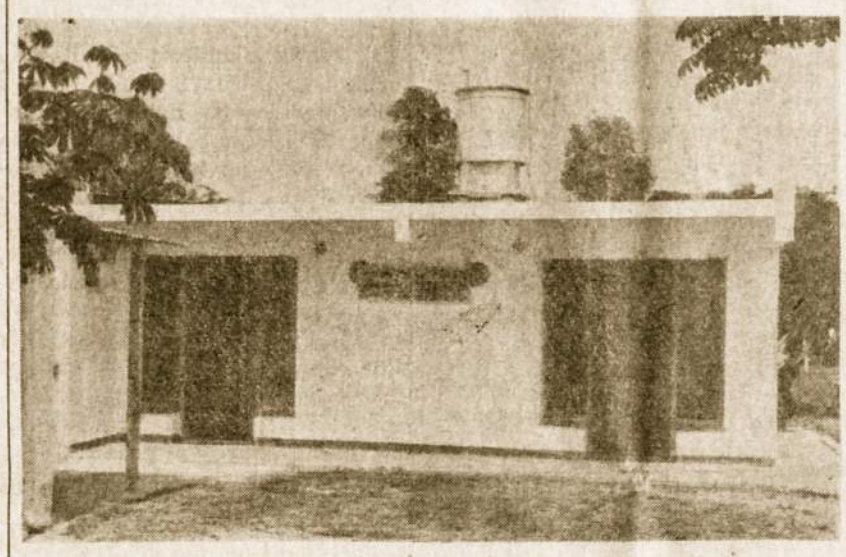

Taip atrodo nauji S. Židinio namai; išdygę S. Ž. Komiteto rūpesčiu ir lietuvių aukomis.

• **Joana Josefina Sorokaitė** vasario 20 d. sukūrė šeimos židinį su Alberto Luis Olmos. Jungtuvės įvyko bažnyčioje Inmaculada Concepcion, Belgrano, o vestuvinė puota Circulo Oficial de Marina salėje. Povestuvinei kelionei jaunieji išvyko į Braziliją. Jaunosios mamytė Z. J. Karaniauskaitė Sorokienė dėl ligos negalėjo dalyvauti vestuvėse.

• **Angele Marcinkevičiūtė Monikos Andrikonytės** ir Justino (mirusio) Marcinkevičių duktė, apsiveda balandžio 16 d. su Jorge Alberto Martinez. Jungtuvės įvyks Buenos Aires priemiesčio Victoria bažnyčioje, kur gyvena jaunasis. Prie altoriaus jaunuosius palydės jaunosios sesutė Rosa Marcinkevičiūtė ir Norberto Martinez. Po to vaišės šeimos ratelyje. Po vestvių Angelė palieka gyventi Victorią mieste.

• **Gliosų šeima iš Čikagos** siunčia linkėjimų visiems savo draugams Argentinoje.

• **A. Aleliunas iš Š. Amerikos** atvyko paviešėti pas savo tėvelius ir dalyvauti sesers vestuvėse.

• **Elvira Mankuvienė,** uošvių p. Mankų namuose, atidarė cigarečių ir smulkių prekių krautuvę — Cosquin 5323, V. Lugano.

• **Ramūnas ir Gražina Lesniauskai,** 28 vasario atvyko į Argentiną. Išbus apie porą savaičių. Ramūnas yra gyvenęs mažas būdamas Argentinoje, prieš apie 10 metų išvyko su savo tėveliais į Š. Ameriką.

• **Ona Ožinskienė** eismo nelaimėje susilaužė koją, sugypsavus randasi namuose, šeimos priežiūroje.

• **Rytis Kuzavinis su žmona Graciele Bukevičiūte,** praleidę vasarą San Clemente del Tuyu p. Bukevičių vasarvietėje "Atlantidoje" atvyko į Buenos Aires ir netrukus grįžta atgal į Los Angeles.

Padėka

Josefina ir Alfonsas Burokai, P. Gudelevičiaus apsilankymo salose proga, paaukojo Lietuvių Tautiniam muziejui 1 dail. Rimšos paveikslą ir 1 medžio skulptūrą, darytą skulpt. Mečinsko, už dovanas nuoširdžiai dėkojame.

Muziejaus Vadovybė.

• **Mirta J. Gujytė** didžiuojasi geru lietuvių kalbos vartojimu, nors yra tik 11 metų amžiaus. Lietuvių taisyklinga kalba vartojama ir jos šeimoje. Įvairiose kelionėse bei tarp svetimųjų laiko garbe kalbėti lietuviškai.

• **Alfonsas ir Maria del Carmen Kulevičiai,** buvę ilgalaikiai lietuvių saliono prižiūrėtojai, gavo iš Jūrų Ministerijos paskyrimą į Patagoniją, kur turės ištarnauti bent du metu. Į paskyrimo vietą jau išvyko ir atsiuntė į lietuvių parapiją iš Ushuaia miesto gražių sveikinimų.

• **Vladė ir Bernardas Survilai** su sūnum Hektoru vasaros atostogas praleido San Clemente del Tuyu pajūryje.

• **Jonas ir Agutė Povilauskai** ir sūnus inž. Hugo vasarojo Mar del Platoje. Ta proga pravažinėjo savo naują autą.

• **Alfredas ir Palmira Sprindytė Račkauskai** džiaugiasi susilaukę šeimos padidėjimo — jiems gimė sūnus Marcelo Alejandro šių metų vasario 16 d. Sanatorio Alvear. Tą dieną gimęs — tikrai bus geras lietuvis. Račkauskai augina dar du sūneliu Eduardo ir Adrian. Po 6 metų buvimo Amerikoje, Račkauskai galutinai grįžo į Argentiną. Jų sūnus Adrian yra gimęs Čikagoje.

• **Onutė Petraitytė** paviešėjusi porą savaičių Bs. Aires ir Berisso miestuose, grįžo į San Paulo.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje metams $ 13,50 administracijoje; $ 15,— namuose. Kitur — metams 4 dol. Oro paštas metams 6 dol.

XXII Metai — Nr. 484 1971 m. vasario 27 d.

TEMPERLEY LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Gražų sekmadienio rytą š. m. vasario mėn. 21 d. jau iš ankstyvo ryto pradėjo rinktis svečiai į Birutės Draugijos ruošiamą gegužinę, kuri buvo suruošta p-lės **O. Grigaliūnaitės** vasarojimo buveinėje, Temperley mieste, Villa Sastre.

Gražiame žaliame parke buvo išdėstyti stalai, kuriuos užpildė susirinkę svečiai, kurių būta apie 70 žmonių. Reikia pastebėti, kad buvo dvejopi svečiai — vieni, kurie atvyko pas birutietes, kiti buvo p. O. Grigaliūnaitės kviestieji, kuri, ta proga, tą dieną šventino savo vasarvietės namą.

Apie 13 val. buvo pradeta pietauti. Svečiams buvo patiekti skanūs asado pietūs, kuriuos rūpestingai iškepė **Vit. Gražulevičius** ir **Vincas Bagdonas.** Prie stalų aptarnavo jaunuolės ir birutietės. Pietums pasibaigus pradėta rifuoti tortai. Sužinota, kad mūsų radio valandėlė jau dvi savaitės kaip neveikia dėl stokos pinigų, todėl buvo išrifuotas didelis gražus tortas, (A. Grigaliūnaitės dovana), Radio Valandėlės naudai. Rifavimą pravedė p. **I. Valantinavičius** su **p. V. Gražulevičiene,** gauta 5.800 pezų, išlošė **Vytautas Veliuona,** konstruktorius, didelių ir stiprių namų statytojas, gyv. Ramos Mejia. Kitą tortą (p. Ilevos Gudaitienės dovana), rifavo dvi ponios: **Katalina Galvelienė ir Albina Bakšytė Kulylanskij,** Birutės Draugijos naudai, išlošė p. **Jonas Narbutas.** Surinkta 2.500 pezų.

Svečių tarpe matėsi inž. Robertas Musteikis iš Kordobos su šeima, "Ateities" ansamblis ir daug lietuvių šeimų bei pavienių asmenų.

Po pietų, dalyvaujant svečiams, **kun. J. Petraitis** pašventino p-lės Grigaliūnaitės namą, o po to daugumas svečių nuvyko į bažnyčią, kur buvo atanašaujamos šv. mišios Temperley lietuviams. Pasilikusieji dar ilgai džiaugėsi gražiu oru dainuodami bei šnekučiodami.

• **Prisimenant** Temperley "Aušros" choro narę **a.a. Agnietę Stasiulevičienę,** vietos bažnyčioje 21. II. 1971 m. buvo atlaikytos šv. mišios, užprašytos "Aušros" choro. Šv. mišias celebravo kun. J. Petraitis, asistuojant mirusiosios sūnui **kun. Juozui Stasiulevičiui.** Po to p. **Morkūnų** namuose įvyko vaišės, kurių metu a.a. Agnietė buvo pagerbta atsistojimu, pasivaišinta ir buvo pasidalinta mintimis apie maldingą kelionę į Lujan šventovę.

• **Villa Sastre daug lietuvių** gyvena ir daug turi įsitaisę savo vasarojimo parkelius, jų tarpe pp. Gilvydžiai, Rymavičiai, Bendorinienė su broliu, K. Misiūnas ir daug kitų. Aplankius **p. Gilvydžių** vasarvietę, krito į akis didelis tvarkingumas, švara, daug medžių, gėlių ir originalus žemės išdalinimas gyvatvorėmis. Tikrai malonu praleisti savaitgalius savo triūsu ir prakaitu sutvarkytame žaliam sklypely.

◆**Jūsų koresp., apsilankiusi** birutiečių gegužinės proga, apsilankė taip pat ir pas temperliškius **Konstanciją ir Kazimierą Gikius.** Ponai Gikiai turi didelį naują erdvų namą ir dar likęs didelis gabalas žemės sodui. Prieš porą mėn. jie likvidavo savo duoninę. Jų dukra dr. **Irene Hebe Gikytė,** praeitų metų spalio mėn. baigusi La Platos universitete psichologijos mokslus, dirba Hospital **dr.** Borda (buv. Vieytes lig.) ir taip pat turi tėvelių namuose savo kabinetą (consultorio), kur daro psicrines studijas: nerviniai sukrikimai, psichodiagnostika, profesinė orientacija, mokslo nepažangumas ir kt. Jaunimą baigusį gimnaziją, orientuoja profesijos pasirinkime. Priima pirm. - penkt. nuo 16 val. Adresas call. 7 Nr. 1651 (tarp 12 ir 14) Temperley, V. Sastre. Daktarė gražiai kalba lietuviškai.

• **Kad pažinti įdomesnes ir istorines Buenos Aires apylinkes, Laikas organizuoja ekskursijas (mini turizmas).** Pirmoji ekskursija įvyks šių metų kovo mėn. 21 d. sekmadienį. Važiuosime specialiu autobusu. Susipažinsime su istorine miesto praeitimi, apžiūrėsime muziejų, ežerus. Galima bus maudytis, važinėti laiveliais arba žuvauti. Bus sudarytos sąlygos gražiai praleisti sekmadienį. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Laiko red.

• **Sekmadienį,** vasario 21 d. **Irenės Mažuikytės ir inž. Jono Gaidimauskų** namuose, Boulogne, Bs. As. buvo suruošti puikūs asado pietūs jų dukrelės **Analijos** trijų metukų sukakties proga. Tą dieną p. Gaidimauskai pakvietė savo gimines, draugus ir be to dalyvavo daug vaikučių. Piaunant tortą su trimis žvakutėmis buvo sugiedota Ilgiausių Metų. Analija turi dar broliuką Jurgį ir sesutę Eliną.

• **Inž. J. Čekanauskas** ir šeima po pusantro mėnesio trukusios kelionės, apvažinėję įvairius Europos kraštus, pasidžiaugę žiemos malonumais, grįžo į Argentiną.

Padėka

Praėjus sekmingai mūsų gegužinei, nuoširdžiai dėkojame panelei **Onutei Grigaliūnaitei** už patalpų ir josios gražaus parko užleidimą mūsų parengimui, **Radio Valandėlei** ir **Laikui** už propogandą ir skelbimus, mėsos kepėjams pp. **Bagdonui ir Gražulevičiui, p. Jasiulienei, Ivanauskams, Zurbams** ir visiems kitiems darbininkams, tortų rifuotojams p. **Valantinavičiui** ir ponioms **Katalinai Galvelienei** ir **Albinai Bakšytei Kolylnskij** ir visiems kitiems prisidėjusiems prie parengimo ir atsilankiusiems — nuoširdžiai dėkoja

Birutės Draugija.

Skaityk ir platink "LAIKĄ"

LAIKAS organizuoja š. m. kovo 21 d.

EKSKURSIJĄ PRIE CHASCOMUS EŽERO

Ekskursantai bus supažindinti su Chascomus praeitimi ir muziejumi. Aplankyti kiti Chascomus ežerai. Esant šiltam orui, galima bus maudytis, plaukti ežeru ar meškerioti. Individualūs pietūs. Informacija — Laiko redakcijose.

Kviečiami visi — seni ir jauni — dalyvaut šioje iškiloje.

Rengėjai.